

Versenyfelhívás
Pécsi Hyperión Országos Tanulmányi Verseny a görög-római kultúráról
2017/18

A 2017-18-as tanévben is meghirdetjük a *Pécsi Hyperión Országos Tanulmányi Versenyt*. A kompetenciafejlesztő művelődéstörténeti versenyre az **ókori görög és római kultúra** iránt érdeklődő középiskolai diákok jelentkezését várjuk, valamint azokat a diákokat, akik latinul tanulnak.

Idén is három – a tavalyitól némileg eltérő - kategóriában lehet jelentkezni a versenyre.

- 1. Ókori blogger**
- 2. HyperQuest vagy HyperQuest.LAT**
- 3. Aenigmata Latina**

1. versenykategória: Ókori blogger

Korosztály: nyolc- és hatosztályos középiskola 6–12. osztály, négyosztályos középiskola 9–12. osztály

Feladat: egy ókori ember nevében személyes hangú blogposztot kell írni. A versenyfordulón több személy közül lehet majd választani, illetve a konkrét témát is megadjuk. A zsűri az alapos tárgyi, történelmi ismereteket, valamint a képzelőerőt, a blogposzt érdekességét, színességét értékeli.

Segédeszközök: bármilyen segédeszközt lehet használni (saját jegyzet, könyv, számítógép, tablet, mobiltelefon, internet, stb.). A feladatot a versenyzőnek önállóan kell megoldania. A felkészüléshez ajánlott témakörök: 1) utazás, közlekedés; 2) törvények, jog; 3) kalózkodás; 4) gladiátorok, cirkusz; 5) nők helyzete; 6) hétköznapok.

Ajánlott művek a felkészüléshez: Ph. Matyszak: *Antik Róma napi öt denariusból*. Scolar 2009; Ph. Matyszak: *Antik Athén napi öt drachmából*. Scolar 2009; Majoros József: *Római élet: művelődéstörténeti segédkönyv a latin nyelv tanulásához*. Athenaeum 2000; Ürögdi György: *A régi Róma*. Ürögdi György: *Róma. Panoráma* 1983, T. Cornell – J. Matthews: *A római világ atlasza*. Helikon 1999.

2. versenykategória: HyperQuest

Korosztály: nyolc- és hatosztályos középiskola 6–12. osztály, négyosztályos középiskola 9–12. osztály

2.1 alkatégória: HyperQuest

Az online kvízzjátékra 1–3 fős csapatok nevezhetnek. (1 főből álló 'csapat' jelentkezését is elfogadjuk!)

2.2 alkatégória: HyperQuest.LAT

Az online kvízzjátékra 1–3 fős csapatok nevezhetnek. (1 főből álló 'csapat' jelentkezését is elfogadjuk!)

FIGYELEM! A .LAT (2.2) alkategóriában nevező csapatoknak legyen **legalább 1 olyan tagja**, aki latin nyelvű szöveget le tud fordítani (szótár segítségével, tudásszintje: **maiores**, lásd lejjebb).

A feladatok (mindkét alkategóriában) az ókori görög és római kultúrához – történelemhez, irodalomhoz, kultúrtörténethez, mitológiához és képzőművészethez – kapcsolódnak. Egymásra épülő feladatsort kell megoldani online (interneten elérhető) felületen. Szintről szintre egyre nehezebb feladatokkal kell megbirkózni úgy, hogy a következő szintre, ahogyan az a számítógépes játékokban szokásos, az előző szint sikeres teljesítésével lehet továbbjutni. A feladatmegoldáshoz minden csapatnak legalább egy számítógépre lesz szüksége, amelyről eléri az internetet.

A .LAT (2.2) alkategóriában a kultúrtörténeti feladatok mellett latintudást igénylő feladatok is lesznek (például lefordítandó rövid, a szint teljesítéséhez hozzásegítő kulcsot jelentő szövegek vagy más kérdések). A .LAT (2.2) alkategóriában nevezett csapatok (legalább egy) latinul tanuló tagjától elvárt nyelvtudás szintje a középiskolai latin versenyek **maiores** kategória szintjének felel meg, vagyis a minores szinten túl: coniugatio I–IV, imperfecta és perfecta actio indicativus és coniunctivus (activum, passivum), participiumok és infinitivusok; accusativus / nominativus cum infinitivo, participium coniunctum és absolutum, gerundium, coniunctivusok főmondati használata, consecutio temporum.

A két alkategória számára külön versenyt szervezünk: a 2.1 alkategóriában nevezett csapatok csak az ugyanebben az alkategóriában nevezettekkel versenyeznek, és ugyanez érvényes a 2.2 alkategóriában nevezettekre is.

Az ókori kultúrával kapcsolatos kérdések **idén a homéroszi eposzokhoz kapcsolódnak**, a következő témakörök szerint:

- Mítosz (az eposzok tartalma, hősök, istenek, cselekménymozzanatok)
- Elbeszélés (az eposzok irodalmi jellemzői; műfaji, irodalomtörténeti ismeretek)
- Kép (az eposzok szereplőinek és történeteinek ókori ábrázolásai)
- Történelem (az eposzokhoz kötődő régészeti leletek és történelmi ismeretek)

Ajánlott művek a felkészüléshez:

A középiskolában használt történelem és irodalom tankönyvek.

Trencsényi-Waldapfel Imre: *Mitológia*. Budapest 1960 (vagy későbbi kiadások) 207–248.

Homérosz: *Iliász és Odüsszeia*.

Th. A. Szlezák: *Homérosz – A nyugati irodalom születése*. Budapest 2016.

Belfiore – Karsai Gy. (szerk.): *A görög és római mitológia lexikona*. Budapest 2008.

Karsai György: *Homérosz, Íliász*. Talentum Műelemzések. Budapest 1998.

Moses Finley: *Odüsszeusz világa*. Budapest 1985.

Román József: *Eposzok könyve*. Budapest 1963. 5–90.

Hyperión. A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének online lexikona

<http://www2.szepmuveszeti.hu/hyperion/>

3. versenykategória: Aenigmata Latina (*minores*)

Ebben a kategóriában az iskolájukban latin nyelvet tanuló középiskolai diákok jelentkezését várjuk, akiknek tudásszintje a középiskolai latinversenyek minores szintjének felel meg.

Korosztály (általában): nyolcosztályos középiskola 5–9. osztály, hatosztályos középiskola 7–9. osztály és négyosztályos középiskola 9–10. osztály

Feladat: latin nyelvű képleírás lefordítása és a kép azonosítása megadott lehetőségek közül.

Segédeszközök: bármilyen segédeszközt lehet használni (szótár, saját jegyzet, könyv, számítógép, tablet, telefon, internet, stb.), a feladatot a versenyzőnek önállóan kell megoldania.

Elvárt nyelvtani tudásszint: declinatiók I–V., fontosabb névmások (is ea id, ille illa illud, hic haec hoc, qui quae quod), melléknévfokozás és adverbiumképzés, coniugatio I–IV: imperfecta actio indicativus

Felkészülés: N. Horváth Margit - dr. Nagy Ferenc: Latin nyelvkönyv I-IV. OFI (NT-13119-419/NAT); Nagy Ferenc - Kováts Gyula - Péter Gyula: Latin nyelvtan a középiskolák számára. OFI (NT-02075)

Nevezés, jelentkezés

A nevezés és a részvétel ingyenes.

A versenyre emailben lehet jelentkezni: [**pecs.hyperion@gmail.com**](mailto:pecs.hyperion@gmail.com)

A jelentkezést elfogadjuk az iskola felelős képviselőjétől vagy felkészítő tanártól. Diákok egyéni jelentkezését is elfogadjuk, de csak akkor, ha erről a felkészítő tanára tud és jóváhagyta, illetve ha a jelentkezésben a diák megadja a szaktanára nevét és elérhetőségét. A jelentkezést visszaigazoljuk, illetve diák vagy diákcsoport önálló jelentkezése esetén a szaktanárral egyeztetjük.

A jelentkezéshez szükséges adatok:

- **Versenyző neve**
- **Versenyző osztálya**
- **Nevezési kategória (egy versenyző egy kategóriában nevezhet)**
- **Versenyző felkészítő tanára (név, szak, elérhetőség)**
- **Versenyző iskolája (pontos megnevezés és postai cím)**

A 2. versenykategóriában a fentiekén kívül:

- **Minden csapattag neve és osztálya (ha a csapat egynél több tagú)**
- **A csapat (közös) emailcíme (azonos is lehet az egyik tag emailcímével)**

Versenynaptár: dátumok, határidők

Jelentkezési határidő: **2017. november 17.**

Első (iskolai) forduló: **2017. november 24.**

Első forduló eredményhirdetés: **2017. december 31.**

Országos döntő: **2018. február 24.**

Döntő eredményhirdetés: **2018. március 15.**

Ünnepélyes díjátadás: **(pontosítás később)**

Lebonyolítás

A verseny mindhárom kategóriában 2 fordulóból áll: az első az iskolai forduló, a második az országos döntő.

Az iskolai forduló megszervezése az iskolák feladata. A versenyforduló megkezdése előtt néhány órával elküldjük az előzetesen regisztrált iskolai/szaktanári mailcímre a feladatokat.

Az 1. és a 3. kategóriában az iskolai versenyfordulót megszervező szaktanárok döntése, hogy a megoldást milyen formában kérik beadni (a Versenybizottság bármilyen formát elfogad). A korábbi versenyeinkhez képest változás, hogy a Versenybizottság idén a szaktanárokat kéri fel az első forduló értékelésére. Kérjük, hogy az iskolák vagy szaktanárok a fenti határidőig küldjék el a megoldásokat, illetve, hogy kiket javasolnak továbbjutásra. A javításhoz segédletek letölthetők lesznek a verseny honlapjáról, a versenyforduló utáni naptól kezdve.

A 2. kategória online (internetes) verseny, így az értékelése 'automatikusan' megtörténik: minél tovább jut el a résztvevő (1–3 fős) csapat az online feladatok megoldásában, annál több esélye lesz a továbbjutásra.

Díjátadó ünnepség

Az ünnepélyes díjátadó időpontját később hirdetjük ki.

Helyszín: a Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Karának Díszterme

A döntőbe jutott valamennyi versenyző emléklapot kap, minden kategória első hat helyezettje díszoklevélben és jutalomban részesül.

Kapcsolat

A verseny honlapja: <http://klf.btk.pte.hu>

Mail: pecs.hyperion@gmail.com, klf@pte.hu

Szeretettel várunk minden középiskolát és minden jelentkezőt!

Kérdés esetén örömmel állunk rendelkezésre a fenti elérhetőségeken.

2017. szeptember 4.

Klasszika-Filológia Tanszék
Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar